

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра психології особистості та соціальних практик

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

09

2022 р.

**Програма виробничої практики
для студентів 4 курсу**

спеціальності: 053 Психологія

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньої програми: 053.00.03 Психологія бізнесу та управління

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 053/22
«09» 09 (прізвище, ініціали) 2022 р.

Розробники:

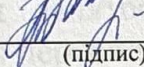
Сергеєнкова Оксана Павлівна, доктор психологічних наук, професор кафедри психології особистості та соціальних практик,
Кутішенко Валентина Петрівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології особистості та соціальних практик,
Поліщук Валерій Миколайович, доктор психологічних наук, професор психології особистості та соціальних практик.

Викладачі:

науково-педагогічні працівники кафедри психології особистості та соціальних практик

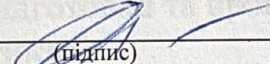
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради Інституту людини

Протокол від 29 серпня 2022 р. № 8

Секретар (Тетяна ХОМИК)
(підпис)

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри психології особистості та соціальних практик

Протокол від 09.08 2022 р. № 9

Завідувач кафедри (Оксана СЕРГЕЄНКОВА)
(підпис)

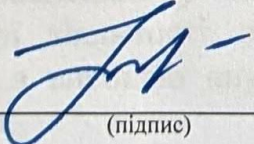
Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 053.00.03 Психологія бізнесу та управління

29.08.2022 р.

Керівник освітньої програми (Валерій ПОЛІЩУК)
(підпис)

Робочу програму перевірено

01.09.2022 р.

Заступник декана (Роман ПАВЛЮК)
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

І. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

1. Опис практики

Найменування показників	форма навчання	
	денна	заочна
Вид практики	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	12/360	
Кількість змістових модулів	5	
Курс	4	
Семестр	7	
Форма семестрового контролю	залік	

2. Бази виробничої практики

Базами проходження виробничої практики студентів є освітні заклади, позанавчальні заклади, регіональні психологічні служби, реабілітаційні центри, служби зайнятості і працевлаштування, консультативні центри, сектори роботи з персоналом у державних та приватних організаціях та ін.

3. Мета та завдання виробничої практики

Метою виробничої практики є вдосконалення прикладного аспекту професійної підготовки майбутніх психологів, формування у них знань та практичних навичок підготовки та проведення психодіагностичної роботи.

Завдання практики:

- поглиблення теоретичних та практичних знань студентів у сфері психодіагностичної роботи, ознайомлення їх із прикладними аспектами діяльності психолога-діагноста;

- вироблення у майбутніх фахівців навичок здійснення первинного психологічного обстеження, обробки результатів проведених психологічних досліджень, компетентної інтерпретації отриманої психологічної інформації, формулювання психологічних висновків і діагностичних звітів;

- ознайомлення з психологічними особливостями діагностування людей різного віку;

- сприяння становленню у майбутніх фахівців дослідницького підходу до професійної діяльності, засвоєнню моделі спеціаліста, якому властиві риси людини з високою внутрішньою культурою і розвинутими професійними якостями.

4. Результати проходження виробничої практики

Відповідно до Освітньо-професійної програми 053.00.03 Психологія бізнесу та управління за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, проходження студентами виробничої практики

забезпечує формування у них таких загальних та фахових компетентностей:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.
- СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
- СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Відповідно до Освітньо-професійної програми 053.00.03 Психологія бізнесу та управління за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, проходження студентами виробничої практики забезпечує оволодіння ними такими **програмними результатами навчання**:

- ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання
- ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань
- ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
- ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
- ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
- ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.
- ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
- ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

5. Структура практики

Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин між видами роботи
Змістовий модуль 1. Ознайомлення з діагностичним напрямком діяльності психолога	
1. Знайомство з особливостями діагностичної роботи практикуючого психолога на конкретному робочому місці	15
2. Аналіз робочого часу психолога та визначення тієї його частини, яка відводиться на психодіагностику	10
3. Спостереження за проведенням діагностичної роботи психологом, допомога психологу в підготовці до здійснення діагностики та обробки даних	20
4. Виявлення основної проблематики психологічної діагностики у закладі, де проходить практика; одержання практикантом завдання на проведення самостійного діагностичного обстеження	15
разом	60
Змістовий модуль 2. Набуття навичок психодіагностичної діяльності	
1. Розробка психодіагностичної програми дослідження, відповідно до запиту	20
2. Розробка пакету психодіагностичної процедури обстеження	25
3. Проведення діагностичного обстеження	30
4. Обробка результатів та формулювання діагностичних висновків прогностичного характеру щодо характеру психологічної проблеми та її витоків	20
5. Формулювання загальних рекомендацій (відповідно до запиту) щодо вирішення виявлених психологічних проблем	10
разом	105
Змістовий модуль 3. Оволодіння методами емпіричного наукового дослідження	
1. Розробка психодіагностичної програми обраного студентом дослідження	20
2. Формування пакету психодіагностичної процедури обстеження, обґрунтування вибору конкретних методик дослідження	25
3. Проведення діагностичного обстеження	30
4. Аналіз та публічна презентація результатів дослідження (графіки, діаграми, таблиці, що відображають отримані діагностичні результати)	30
разом	105
Змістовий модуль 4. Набуття навичок психолого-просвітницької діяльності	
1. Визначення проблеми та форми проведення просвітницької роботи	10
2. Розробка просвітницького заходу	30
3. Проведення просвітницького заходу (лекція, виступ на нарадах, бесіда, методичний листка рекомендації, "круглий стіл", диспут,	20

оформлення стендів тощо		
разом		60
Змістовий модуль 5. Рефлексія результатів виробничої практики		
1.	1. Підготовка звітної документації	10
2.	2. Підготовка презентації до захисту	8
3.	3. Обговорення результатів практики з керівником практики від бази. Здача необхідних матеріалів для психолога закладу	10
4.	4. Участь у звітній конференції з практики в Інституті людини та складання заліку.	2
разом		30
усього		360

6. Зміст практики

6.1. Особливості організації та проведення практики

Виробнича практика студентів є складовою частиною професійної підготовки фахівців першого (бакалаврського) освітнього рівня і згідно з навчальним планом організовується в 7 семестрі. **Науково-методичною основою** для проходження виробничої практики є низка прослуханих студентами курсів, таких як «Психодіагностика з основами математичної статистики», «Загальна психологія», «Психологія розвитку», «Психологія особистості», «Соціальна психологія» тощо та досвід, набутий під час проходження практики на попередніх курсах.

Предметом практики є практичні аспекти психодіагностичної діяльності психолога.

Послідовність проходження практики: ознайомлення з особливостями діагностичної роботи практикуючого психолога на конкретному робочому місці, виявлення основної проблематики психологічної діагностики у закладі, де проходить практика; набуття навичок психодіагностичної діяльності; оволодіння методами емпіричного наукового дослідження, набуття навичок психолого-просвітницької діяльності, підготовка звітної документації та рефлексія результатів виробничої практики.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра психології особистості та соціальних практик. До керівництва практикою студентів залучаються викладачі кафедри, а також представники баз, на яких вона проводиться.

З урахуванням карантинних обмежень практика може бути організована в дистанційному форматі, а завдання практики представлені в системі електронного навчання університету.

Установчі та звітні конференції з практики, вирішення організаційних питань забезпечує представник кафедри, відповідальний за проведення та організацію практики.

6. 2. Обов'язки студентів під час проходження практики

1. Своєчасно з'явитися на базу проходження практики в строк, визначений університетом.
2. Дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку закладу – бази практики, правил техніки безпеки і вимог охорони праці.
3. Виконати у терміни, які встановлені графіком навчального процесу, програму виробничої практики.
4. Оформити звітну документацію. Доопрацювати зауваження керівників від бази практики та університету.
5. Ознайомитися з оцінкою практики керівником від бази практики.
6. Не пізніше 2 календарних днів після завершення терміну практики представити звіт з навчальної практики на перевірку керівнику практики від навчального закладу.
7. Одержати звіт після перевірки, ознайомитись з рецензією викладача.
8. Взяти участь в презентації та обговоренні результатів проходження практики на звітній конференції.

6. 3. Обов'язки керівників практики від Університету та від бази практики

Обов'язки керівників практики від Університету:

1. Підготовка проєкту розпорядження про проведення практики та оформлення договорів з організаціями та установами про прийняття студентів на практику.
2. Здійснення організаційних заходів для належного виконання програми практики: настановча конференція, загальний і індивідуальний інструктаж, видача відповідних документів (розпорядження, програми тощо).
3. Проведення індивідуальних консультацій в період практики.
4. Контроль за виконанням програми і графіка проходження практики кожним студентом окремо.
5. Методична допомога студентам у підготовці звітної документації про проходження практики.
6. Розгляд звітної документації студентів з практики та написанні відгуку про їх роботу.
7. Участь у складі комісії з атестації студентів за результатами проведення практики .

Обов'язки керівників практики від бази практики:

1. Організувати проведення практики відповідно до програми.
2. Створити належні умови для виконання студентами програм практики, не допускати їх використання до зайняття посад та виконання робіт, що не відповідають програмі практики та майбутньому фаху.
3. Надати студентам-практикантам кваліфіковану консультацію щодо виконання основних завдань практики, можливість користуватися інформаційними ресурсами та іншими документами, необхідними для виконання програми практики.

4. Забезпечити студентам безпечні умови праці.
5. Забезпечити облік виходу на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни та інші порушення повідомляти керівників практики від університету.
6. Дати оцінку якості проходження виробничої практики студенту – практиканту у вигляді відгуку.

7. Контроль навчальних досягнень студентів

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Контроль роботи студентів під час проходження ними виробничої практики відбувається відповідно до її етапів. Систему оцінювання навчальних досягнень студентів представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за оцінювання	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Спостереження за роботою психолога	10	1	10								
Написання програми діагностичного обстеження	10			1	10						
Формування пакету психодіагностичної процедури.	5			1	5						
Проведення та опис результатів психологічного обстеження (за запитом) з діагностичними висновками	5			3	15						
Застосування методів наукового емпіричного дослідження та презентація результатів						1	30				
Розробка і впровадження просвітницького заходу	20							1	20		
Створення звітної презентації	10									1	10
Разом			10		30		30		20		10
Максимальна кількість балів: 100											

7.2. Перелік звітної документації

Вся звітна документація подається до ЕНК для перевірки керівником від Університету. По завершенню практики студент повинен здати таку документацію:

1. Протокол спостереження з аналізом діагностичної діяльності психолога закладу.
2. Програму психодіагностичного обстеження.
3. Пакет психодіагностичного інструментарію.
4. Три протоколи діагностичного обстеження з інтерпретацією дослідницьких даних.
5. Презентацію (або аналітичний звіт) результатів наукового дослідження.
6. Конспект просвітницького заходу.
6. Презентацію – звіт про проходження виробничої практики.

7.3. Вимоги до звіту про практику

Звіт готується індивідуально (або групою студентів, яка перебувала на одній базі практики) у вигляді презентації та обговорюється на звітній конференції.

Орієнтовні питання, які варто обґрунтувати й проаналізувати у звіті:

1. Виконання плану практики. Які відхилення від плану мали місце, чому, що зроблено понад план?
2. Які заходи було відвідано чи надано допомогу в їх проведенні?
3. Які дослідницькі методи використано для вивчення діяльності психолога і організації?
4. Які утруднення виникали під час виконання завдань?
5. Яка індивідуально-психологічна допомога надавалась?
6. Яка практична допомога надавалась закладу з боку студента за період практики (виготовлення наочності, роздаткового матеріалу тощо)?
7. Яку допомогу надано практиканту зі сторони адміністрації закладу, його фахівців?
8. Загальні висновки про виконану роботу: які знання здобуто, поглиблено, якими вміннями та навичками оволодів студент за період практики.
9. Пропозиції, побажання з удосконалення практики

7.4. Система контролю та критерії оцінювання

Контроль роботи студентів під час проходження ними виробничої практики відбувається відповідно до її завдань.

Зміст і критерії оцінювання роботи студента під час практики викладені у таблиці 2.

Таблиця 2

Зміст і критерії оцінювання роботи студента

Зміст роботи та її функціональне призначення	Форма звітності	К-сть одиниць	Макс. к-сть балів
Змістовий модуль 1. Спостереження й аналіз діагностичної діяльності психолога закладу (визначення якості володіння студентом методичними компетентностями)	протокол спостереження	1	10
Змістовий модуль 2.	програма	1	10

1. Підготовка програми діагностичного дослідження та пакету психодіагностичного інструментарію (визначення рівня володіння студентом знаннями з психодіагностики)	діагностичного обстеження		
	пакет психодіагностичної процедури	1	5
2. Проведення діагностичного обстеження з інтерпретацією дослідницьких даних (виявлення вміння студента здійснювати психодіагностичне обстеження та обробку емпіричних даних, а також роботи кваліфіковані висновки)	протоколи дослідження	3	15
Змістовий модуль 3. 1. Реалізація методів наукового емпіричного дослідження (виявляється рівень оволодіння студентом методами емпіричного наукового дослідження)	аналітичний звіт, презентація	1	30
Змістовий модуль 4. 1. Розробка просвітницького заходу (виявлення здатності студента до розробки та реалізації психолого-просвітницької діяльності)	Конспект заходу (лекція, рекомендації, тощо)	1	20
Змістовий модуль 5. 1. Оформлення звітної документації (визначення здатності студента до рефлексії, оцінювання й оформлення результатів практики)	презентація	1	10

7.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтинг ва оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

II. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

1. Опис практики

Найменування показників	форма навчання	
	денна	заочна
Вид практики	обовязкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	13,5/405	
Кількість змістових модулів	5	
Курс	4	
Семестр	8	
Форма семестрового контролю	залік	

2. Бази виробничої практики

Базами проходження виробничої практики студентів є освітні заклади, позанавчальні заклади, регіональні психологічні служби, реабілітаційні центри, служби зайнятості і працевлаштування, консультативні центри, сектори роботи з персоналом у державних та приватних організаціях та ін.

3. Мета та завдання виробничої практики

Мета – підвищення психологічної культури та компетентності студентів, формування у них здатності до кваліфікованої психокорекційної та психорозвивальної діяльності, практичних навичок підготовки та проведення профілактичної і психоконсультативної роботи, подолання проблем особистісно-професійного зростання.

Завдання практики:

- закріплення, поглиблення й удосконалення професійних умінь прикладного аспекту діяльності психолога-тренера і корекційного психолога;
- розвиток уміння створювати проекти корекційних, розвивальних програм індивідуального або групового призначення;
- формування уміння проектування та самостійного проведення психокорекційних і психорозвивальних заходів з певної психологічної проблематики або за запитом організації/клієнта;
- практичне оволодіння прийомами та психотехніками корекційних і розвивальних впливів;
- поглиблення теоретичних та практичних знань студентів у сфері профілактичної та психоконсультативної роботи, ознайомлення їх із прикладними аспектами діяльності психолога-консультанта;

- вироблення у майбутніх фахівців навичок підготовки та здійснення профілактичних заходів, планування консультації з опорою на отримані результати діагностики;
- озброєння студентів консультативними техніками і навичками встановлення й підтримання контакту з клієнтом;
- формування у студентів індивідуального стилю, власного професійного підходу в плануванні, підборі методик та проведенні психологічного консультування;
- засвоєння етики професійної діяльності психолога-консультанта.

4. Результати проходження виробничої практики

Відповідно до Освітньо-професійної програми 053.00.03 Психологія бізнесу та управління за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, проходження студентами виробничої практики забезпечує формування у них таких **загальних та фахових компетентностей**:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного громадянина в Україні).
- ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).
- СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.
- СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
- СК15. Здатність формувати та підтримувати психологічний мікроклімат в колективі, розвивати корпоративну культуру.

Відповідно до Освітньо-професійної програми 053.00.03 Психологія бізнесу та управління за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, виробнича практика забезпечує оволодіння такими **програмними результатами навчання**:

- ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання
- ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань
- ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
- ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
- ПР11.Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.
- ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.
- ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
- ПР19. Актуалізувати та розвивати підприємницький потенціал особистості, формувати її ефективну бізнес-стратегію.
- ПР20. Демонструвати навички запобігання та вирішення виробничих конфліктів, створення й підтримання сприятливої психологічної атмосфери в організації.

5. Структура практики

Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин між видами роботи
Змістовий модуль 1. Ознайомлення з особливостями психокорекційної та психорозвивальної діяльності психолога	
1. Знайомство зі специфікою психокорекційної та психорозвивальної діяльності психолога в конкретній організації	15
2. Спостереження за проведенням психокорекційних та розвивальних занять, допомога психологу в їх підготовці та проведенні	20
3.Опис проблемного поля організації та індивідуальних запитів; одержання практикантом завдання на проведення корекційного (розвивального) заняття.	15
разом	50
Змістовий модуль 2. Оволодіння методами корекційної та розвивальної роботи	

психолога	
1. Розробка корекційної/ розвивальної програми (змістового наповнення програми: визначення мети, завдань, часу проведення, змістових блоків; опис вправ, обґрунтування їх спрямованості та очікуваних результатів	50
2. Розробка організаційних заходів, спрямованих на реалізацію розвивальної / корекційної програми (визначаються затрати і потрібні ресурси)	30
3. Розробка заняття корекційної/розвивальної спрямованості відповідно до запиту суб'єктів організації	50
4. Реалізація елементів колекційної/розвивальної програми	25
разом	155
Змістовий модуль 3. Ознайомлення з профілактичною та консультативною діяльністю психолога	
1. Знайомство з особливостями профілактичної та консультативної роботи практикуючого психолога на конкретному робочому місці	15
2. Аналіз наявних методик, роздаткового матеріалу, обладнання тощо необхідних для проведення психологічного консультування	5
3. Спостереження за проведенням психологом профілактичної роботи, допомога психологу в її підготовці	20
4. Виявлення основної проблематики психологічного консультування у організації, де проходить практика	5
разом	45
Змістовий модуль 4. Набуття навичок профілактичної та психоконсультативної діяльності, подолання проблем особистісного та професійного зростання	
1. Підготовка та проведення профілактичного заняття	35
1. Здійснення консультації за запитом іншого студента (або психолога закладу)	26
2. Аналіз власних проблем особистісного та професійного зростання, які з'явилися за час проходження виробничої практики на 4 курсі	25
3. Складання програми подолання власних проблем та визначення методів самопомоги та професійного зростання	32
разом	118
Змістовий модуль 5. Рефлексія результатів виробничої практики	
1. Підготовка звітної документації	15
2. Підготовка презентації до захисту	10
3. Обговорення результатів практики з керівником практики від бази. Задача необхідних матеріалів для психолога закладу	10
4. Участь у звітній конференції з практики в Інституті людини та складання заліку.	2
разом	37
усього	405

6. Зміст практики

6.1. Особливості організації та проведення практики

Виробнича практика студентів є складовою частиною професійної підготовки фахівців першого (бакалаврського) освітнього рівня і згідно з навчальним планом організовується в 8 семестрі. **Науково-методичною основою** для проходження виробничої практики є низка прослуханих студентами курсів, таких як «Психологічне консультування та психокорекція», «Загальна психологія», «Психологія розвитку», «Психологія особистості», «Соціальна психологія» тощо та досвід, набутий під час проходження попередньої навчальної практики

Предметом практики є змістові, організаційні, навчально-методичні аспекти психокорекційної та психорозвивальної діяльності психолога та практичні аспекти діяльності психолога-консультанта.

Послідовність проходження практики: ознайомлення з особливостями психокорекційної та психорозвивальної діяльності психолога, з особливостями профілактичної та консультативної роботи практикуючого психолога на конкретному робочому місці у закладі, де проходить практика; розробка корекційної / розвивальної програми та апробацію її елементів; набуття студентами навичок профілактичної та психоконсультативної діяльності, подолання ними проблем особистісного та професійного зростання; підготовка звітної документації та рефлексія результатів виробничої практики.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми виробничої практики забезпечує кафедра психології особистості та соціальних практик. До керівництва практикою студентів залучаються викладачі кафедри, а також представники баз, на яких вона проводиться.

З урахуванням карантинних обмежень практика може бути організована в дистанційному форматі, а завдання практики представлені в системі електронного навчання університету.

Установчі та звітні конференції з практики, вирішення організаційних питань забезпечує представник кафедри, відповідальний за проведення та організацію практики.

6. 2. Обов'язки студентів під час проходження практики

1. Своєчасно з'явитися на базу проходження практики в строк, визначений університетом.

2. Дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку закладу – бази практики, правил техніки безпеки і вимог охорони праці.

3. Виконати у терміни, які встановлені графіком навчального процесу, програму виробничої практики.

4. Оформити звітну документацію. Доопрацювати зауваження керівників від бази практики та університету.

5. Ознайомитися з оцінкою практики керівником від бази практики.

6. Не пізніше 2 календарних днів після завершення терміну практики представити звіт з навчальної практики на перевірку керівнику практики від навчального закладу.

7. Одержати звіт після перевірки, ознайомитись з рецензією викладача.
8. Взяти участь в презентації та обговоренні результатів проходження практики на звітній конференції.

6. 3. Обов'язки керівників практики від Університету та від бази практики

Обов'язки керівників практики від Університету:

1. Підготовка проєкту розпорядження про проведення практики та оформлення договорів з організаціями та установами про прийняття студентів на практику.
2. Здійснення організаційних заходів для належного виконання програми практики: настановча конференція, загальний і індивідуальний інструктаж, видача відповідних документів (розпорядження, програми тощо).
3. Проведення індивідуальних консультацій в період практики.
4. Контроль за виконанням програми і графіка проходження практики кожним студентом окремо.
5. Методична допомога студентам у підготовці звітної документації про проходження практики.
6. Розгляд звітної документації студентів з практики та написанні відгуку про їх роботу.
7. Участь у складі комісії з атестації студентів за результатами проведення практики.

Обов'язки керівників практики від бази практики:

- Організувати проведення практики відповідно до програми.
- Створити належні умови для виконання студентами програм практики, не допускати їх використання до зайняття посад та виконання робіт, що не відповідають програмі практики та майбутньому фаху.
 - Надати студентам-практикантам кваліфіковану консультацію щодо виконання основних завдань практики, можливість користуватися інформаційними ресурсами та іншими документами, необхідними для виконання програми практики.
 - Забезпечити студентам безпечні умови праці.
 - Забезпечити облік виходу на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни та інші порушення повідомляти керівників практики від університету.
 - Дати оцінку якості проходження виробничої практики студенту–практиканту у вигляді відгуку.

7. Контроль навчальних досягнень студентів

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Контроль роботи студентів під час проходження ними виробничої практики відбувається відповідно до її етапів. Систему оцінювання навчальних досягнень студентів представлено у таблиці 1.

Таблиця 1.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Спостереження за психокорекційною / розвивальною роботою психолога	10	1	10				
Знайомство з особливостями профілактичної та консультативної роботи практикуючого психолога	10					1	10
Розробка корекційної / розвивальної програми (відповідно до теми і завдань випускної кваліфікаційної роботи або ж до запиту в конкретній організації)	10			1	10		
Реалізація елементів корекційної / розвивальної програми	15			1	15		
Підготовка пакету матеріалів для проведення корекційного / розвивального заняття	10			1	10		
Разом			10		35		10
Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 4		Модуль 5			
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів		
Розробка та проведення студентом заняття профілактичної / спрямованості (відповідно до запиту в конкретній організації)	10	1	15				
Розробка проекту консультації та її проведення	15	1	10				
Планування програми саморозвитку	10	1	10				
Створення звітної презентації	10			1	10		
Разом			35		10		
Разом за практику			100		45		10

7.2. Перелік звітної документації

Вся звітна документація подається до ЕНК для перевірки керівником від Університету.

По завершенню практики студент повинен здати таку документацію:

1. Протокол спостереження з аналізом психокорекційної / розвивальної діяльності психолога закладу.
2. Аналіз профілактичної та консультативної роботи психолога закладу.
3. Модель корекційної /розвивальної програми.
4. Стислий конспект психокорекційного/ розвивального заняття.
5. Пакет матеріалів (вправи, план проведення тощо) для реалізації корекційного /розвивального заняття.
6. Стислий конспект психопрофілактичного (профорієнтаційного) заходу, з матеріалами до заняття.
7. Проект консультації одnogрупника.
8. Програма саморозвитку.
9. Презентацію – звіт про проходження виробничої практики.

7.3. Вимоги до звіту про практику

Звіт готується індивідуально (або групою студентів, яка перебувала на одній базі практики) у вигляді презентації та обговорюється на звітній конференції.

Орієнтовні питання, які варто обґрунтувати й проаналізувати у звіті:

1. Виконання плану практики. Які відхилення від плану мали місце, чому, що зроблено понад план?
2. Які заходи було відвідано чи надано допомогу в їх проведенні?
3. Які дослідницькі методи використано для вивчення діяльності психолога і організації?

4. Які утруднення виникали під час виконання завдань?
5. Яка індивідуально-психологічна допомога надавалась?
6. Яка практична допомога надавалась закладу з боку студента за період практики (виготовлення наочності, роздаткового матеріалу тощо)?
7. Яку допомогу надано практиканту зі сторони адміністрації закладу, його фахівців?
8. Загальні висновки про виконану роботу: які знання здобуто, поглиблено, якими вміннями та навичками оволодів студент за період практики.
9. Пропозиції, побажання з удосконалення практики.

7.4. Система контролю та критерії оцінювання

Контроль роботи студентів під час проходження ними виробничої практики відбувається відповідно до її завдань.

Зміст і критерії оцінювання роботи студента під час практики викладені у таблиці 2.

Таблиця 2

Зміст і критерії оцінювання роботи студента

Зміст роботи та її функціональне призначення	Форма звітності	К-сть одиниць	Макс. к-сть балів
Змістовий модуль 1. 1.Спостереження й аналіз психокорекційної розвивальної діяльності психолога закладу (визначення якості володіння студентом методичними компетентностями)	протокол спостереження	1	10
Змістовий модуль 2. 1. Розробка корекційної / розвивальної програми (відповідно до теми і завдань випускної кваліфікаційн і роботи / запиту суб'єктів організації). 2. Розробка та реалізація елементів корекційної/розвивальної програми : підготовка та проведення психокорекційного / розвивального заняття (відповідно до запиту суб'єктів конкретної організації) (визначення рівня володіння студентом знаннями з психокорекції, формування психокорекційних навичок).	модель корекційної /розвивальної програми	1	10
	стислий конспект заняття	1	15
	пакет матеріалів (вправи, план проведення тощо)	1	10
Змістовий модуль 3. Спостереження й аналіз профілактичної та консультативної роботи психолога закладу (визначення якості володіння студентом методичними компетентностями)	аналіз профілактичної та консультативної роботи психолога закладу	1	10
Змістовий модуль 4. 1.Проведення профілактичного заходу (виявлення вміння студента здійснювати психопрофілактичну роботи). 2. Проведення консультації (виявлення здатності студента до складання плану та реалізації консультативного процесу)	стислий конспект психопрофілактичного заходу	1	15
	проект консультації	1	10

3. Аналіз власних проблем, планування програми саморозвитку (виявлення здатності студента до самоаналізу та саморозвитку)	програма саморозвитку	1	10
Змістовий модуль 5. Оформлення звітної документації (визначення здатності студента до рефлексії, оцінювання й оформлення результатів практики)	звітна презентація	1	10

7.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингов а оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.- метод. посіб. / О. Л. Туриніна. — Київ : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2018. – 206 с.
2. Поліщук С.А. Психологічні практики в системі підготовки практичних психологів. Суми: Університетська книга, 2013. – 134 с.
3. Психологічна служба: Підруч. / [В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін.]. – Київ : Ніка-Центр, 2016. – 362 с.
4. Система практик у професійній підготовці психологів: навч.-метод. посібник / за ред. Г. К. Радчук. – Тернопіль : ТНПУ, 2017. – 416 с.

Додаткова література:

5. Балановська Т. І. Управління персоналом: навчальний посібник / Т. І. Балановська та ін. – Київ: ЦП "Компринт", 2015. – 417 с.

6. Досвід переживання пандемії covid-19: дистанційні психологічні дослідження, дистанційна психологічна підтримка: матеріали онлайн-семінарів 23 квітня 2020 року «Досвід карантину: дистанційна психологічна допомога і підтримка» та 15 травня 2020 року «Дистанційні психологічні дослідження в умовах пандемії covid-19 і карантину» / [за наук. ред. М.М. Слюсаревського, Л.А. Найдьонової, О.Л. Вознесенської]. – К. : ІСПП НАПН України, 2020. – [електронне видання]. – 121 с.

7. Кузікова С. Основи психокорекції / С. Кузікова. – Київ:Академвидав, 2021. –336 с.

8. Психокорекція: навч.-метод. посібник / Я. С. Андрушко. – Львів: ЛьвДУВС, 2017. – 212 с

9. Додаткові ресурси

1. Консультативна психологія- навчальні матеріали онлайн: – URL: https://pidru4niki.com/78013/psihologiya/konsultativna_psihologiya

2. Методи психологічної діагностики в організаціях: – URL: https://stud.com.ua/60425/psihologiya/organizatsiyna_psihologiya

3. Методологія проведення тренінгів: курс лекцій з дисципліни для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 053 «Психологія» / укладачі Корнієнко І.О., Алмаші С.І. – Мукачево : МДУ, 2016. - 60с. – URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_2060_53724974.pdf

4. Психологічні тести : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.psylist.net/praktikum
www.psyfactor.org/lybr101.htm

5.Світова цифрова бібліотека: – URL: <https://www.wdl.org/ru/>